ויפצר בם מאד? א"ר אלעזר *מכאן שמסרבין לקטן ואין מסרבין לגדול ② כתיב ואקחה פת לחם כתיב ואל הבקר רץ אברהם אמר רבי אלעזר *מכאן שצדיקים אומרים מעט ועושים הרבה; רשעים אומרים הרבה ואפילו מעט ③ אינם עושים- מנלן? מעפרון- מעיקרא כתיב ארץ ארבע מאות שקל כסף ולבסוף כתיב וישמע אברהם אל עפרון וישקל אברהם לעפרון את הכסף אשר דבר באזני בני חת ארבע מאות שקל כסף עובר לסוחר- דלא שקל מיניה אלא *קנטרי דאיכא דוכתא דקרי ליה לתיקלא קנטירא, ④ כתיב קמח כתיב סלת- א"ר יצחק מכאן שהאשה צרה עיניה באורחים יותר מן האיש ⑤ כתיב לושי ועשי עוגות כתיב ויקח חמאה וחלב ובן הבקר ואילו לחם לא אייתי לקמייהו אמר אפרים מקשאה תלמידו של רבי מאיר משמיה דרבי מאיר אברהם אבינו אוכל חולין בטהרה היה ושרה אמנו אותו היום פירסה נדה, ויאמרו אליו איה שרה אשתך ויאמר הנה באהל להודיע ששרה אמנו צנועה היתה, אמר רב יהודה אמר רב ואיתימא רבי יצחק יודעים היו מלאכי השרת ששרה אמנו באהל היתה אלא מאי באהל? כדי לחבבה על בעלה רבי יוסי ברבי חנינא אמר כדי לשגר לה כוס של ברכה, תני משום רבי יוסי למה נקוד על איו שבאליו לימדה תורה דרך ארץ שישאל אדם באכסניא שלו *והאמר שמואל אין שואלין בשלום אשה כלל? על ידי בעלה שאני. אחרי בלותי היתה לי עדנה אמר רב חסדא אחר שנתבלה הבשר ורבו הקמטין, נתעדן הבשר ונתפשטו הקמטין וחזר היופי למקומו ⑥ כתיב ואדוני זקן כתיב ואני זקנתי דלא מותיב הקב"ה כדקאמרה איהי, תנא דבי רבי ישמעאל גדול שלום שאפי' הקב"ה שינה בו שנאמר ותצחק שרה בקרבה וגו' ואדוני זקן וכתיב ויאמר ה' אל אברהם וגו' ואני זקנתי ותאמר מי מלל לאברהם היניקה בנים שרה? כמה בנים היניקה שרה? אמר רבי לוי אותו היום שגמל אברהם את יצחק בנו עשה סעודה גדולה היו כל אומות העולם מרננים ואומרים ראיתם זקן וזקנה שהביאו אסופי מן השוק ואומרים בנינו הוא ולא עוד אלא שעושין משתה גדול להעמיד דבריהם, מה עשה אברהם אבינו, הלך וזימן כל גדולי הדור ושרה אמנו זימנה את נשותיהם וכל אחת ואחת הביאה בנה עמה, ומניקתה לא הביאה ונעשה נס בשרה אמנו ונפתחו דדיה כשני מעיינות והניקה את כולן, ועדיין היו מרננים ואומרים אם שרה הבת תשעים שנה תלד אברהם בן מאה שנה יוליד? מיד נהפך קלסתר פנים של יצחק ונדמה לאברהם, פתחו כולם ואמרו אברהם הוליד את יצחק. *עד אברהם לא היה זקנה- מאן דהוה בעי למשתעי בהדי אברהם משתעי בהדי יצחק, בהדי יצחק משתעי בהדי אברהם, אתא אברהם בעא רחמי והוה זקנה שנאמר ואברהם זקן בא בימים עד יעקב לא הוה חולשא אתא יעקב בעא רחמי והוה חולשא שנאמר ויאמר ליוסף הנה אביך חולה עד דאתא אלישע לא הוה דחליש ואתפח אתא אלישע בעא רחמי ואתפח שנאמר ואלישע חלה את חליו אשר ימות בו מכלל דחלה חלי אחריתי תנו רבנן *שלשה חלאין חלה אלישע ① אחד שגירה דובין בתינוקות ② ואחד שדחפו לגיחזי בשתי ידיו ③ ואחד שמת בו שנאמר ואלישע חלה את חליו אשר ימות בו: אלא עד שלא יתחילו במלאכה צא ואמור להם על מנת שאין לכם עלי אלא פת וקטנית כו': אמר ליה רב אחא בריה דרב יוסף לרב חסדא: פת קטנית תנן או פת וקטנית תנן? אמר ליה האלהים צריכה וי"ו *כי מורדיא דלברות: רבן שמעון בן גמליאל אומר אינו צריך, הכל כמנהג המדינה: הכל לאתויי מאי? לאתויי הא *דתנן השוכר את הפועל ואמר לו כאחד וכשנים מבני העיר נותן לו כפחות שבשכירות דברי רבי יהושע וחכמים אומרים משמנין ביניהם:

מתני' *ואלו אוכלין מן התורה: העושה במחובר לקרקע בשעת גמר מלאכה ובתלוש מן הקרקע עד שלא נגמרה מלאכתו ובדבר שגידולו מן הארץ ואלו שאין אוכלים העושה במחובר לקרקע

בשעה

קנטרי. משקל גדול שקורין לנטיג"ר מאה מנה: **עובר לסוחר**. מלמד שבכל מקום היה מתקבל בשקל ואיכא דוכתא דקרו לקנטיר תיקלא: **סולת**. עדיף מקמח: **מכאן שהאשה עיניה צרה באורחין**. היא אמרה קמח והוא סולת: **פירסה נדה**. חזר להיות לה אורח כנשים: **כדי לחבבה על בעלה**. להודיעו שהיא צנועה משאר חברותיה שאינה נראית וצריך לישאל אחריה: **על איו שבאליו (נקוד)**. איו שלו נקוד והלמ"ד אינה נקודה: **לימדה תורה וכו'**. והיינו נקודת איו דלא היו צריכין לישאל דיודעין היו שהיא באהל דכל נקודה עוקרת התיבה שאינה אלא לדרשה ודרוש מינה דרך ארץ: **באכסניא**. אשת אושפיזא: **על ידי בעלה**. לא ישאל לה לשלום אלא לבעלה ישאל מה שלום הגברת: **קמטין**. פרונצ"ש: **היא אמרה ואדוני זקן**. אמר לו הקב"ה שהיא אמרה ואני זקנתי: **אסופי**. ילד מן השוק ולא נודע של מי והמוצאו אוספו אל הבית: **בעא רחמי**. כדי שיכירו בינו ובין בנו: **בעא רחמי והוה חולשא**. שיחלה אדם לפני מותו ויצוה לביתו: **ואתפח**. ונתרפא: **חליו אשר ימות בו**. מכלל דחלה עוד שלא מת בו: **כי מורדיא דלברות**. (א)שם הנהר מורדיא עץ שרב החובל מנהיג בו הספינה לרחקה מן האבנים ומן המכשולים ובלע"ז גוביריני"ל: **ואמר לו בעל הבית**. הרי שכרך עלי כאחד מפועלי העיר: **משמנין ביניהן**. [א] לא בפחות ולא ביותר אלא כמנהג המדינה בינונית: **מתני' ואלו**. פועלין: **אוכלין**. ממה שעוסקין בו: **גמר מלאכה**. כשתולשין אותו: **עד שלא נגמרה מלאכתו** למעשר, ואם בר חלה הוא עד שלא נגמרה מלאכתו לחלה, וטעמא דכולה מתני' מפרש בגמ' מקראי:

בשעה

למה נקוד על איו שבאליו. בבראשית רבה א"ו נקוד למ"ד אינו נקוד א"ר שמעון כל מקום שאתה מוצא כתב רבה על הנקודה אתה דורש את הכתב וכאן שהנקודה רבה אתה דורש את הנקודה איו אברהם אמר רבי עזריה כשם שאמרו לו לאברהם איה שרה כך אמרו לשרה איו אברהם וה"נ הוי פי' הכא אבל לפ"ה דפירש דמשום הכי נקוד דעל חנם שאלו לו קשה דהיה לו לנקד על איה שרה דהיא עיקר השאלה ששאלו עליה*: **על** ידי בעלה. היינו דוקא לשאול איה פלונית אבל לשאול בשלומה אפילו ע"י בעלה אסור כדאמרי' בפ' עשרה יוחסין (קדושין דף ע: ושם ד"ה אין ע"ש נ"ע קנא): **פת** קטנית תנן. הא פשיטא דר' יוחנן אמר נבע פת וקטנית ולא פת של קטנית אלא הכי מיבעיא ליה פת קטנית תנן ואפ"ה משמע שפיר פת הנאכלת עם הקטנית ולא משמע פת של קטנית וטעמא משום דאין רגילין לעשות פת של קטנית וכ"מ לאדם שאמר ליתן לפועליו פת קטנית שצריך ליתן להם פת וקטנית או דלמא פת וקטנית תנן אבל אם אמר לו פת קטנית בלא ו' הוי משמע פת של קטנית: **ואלו** אוכלין מן התורה. משום דאיירי מעיקרא בפועלים שאוכלים ע"י שפסקו להם מזונות או ע"י מנהג המדינה להכי נקט ואלו אוכלין מן התורה בלא פסק ובלא מנהג: **במחובר** בשעת גמר מלאכה. פי' שאין צריכין עוד לקרקע כגון הקוצר והבוצר יצא המכבש והעודר, ומפיק ליה בגמרא מואל כליך לא תתן בזמן שאתה נותן לכליו של בעל הבית, ובתלוש קודם גמר מלאכה היינו גמר מלאכה למעשר ובגמרא מפיק ליה מדיש:

אימת

מסורת הש"ס

[פסחים פו:]

[נדרים כח:]

בכורות נ.

בראשית יח:ו "ויאמר אברהם האהלה אל שרה ויאמר מהרי שלש סאים קמח סולת לושי ועשי עוגות"

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה כי מורדיא לגברות שם הנהר :

*ברכות נ"א

קדושין ע:

בראשית יח

[יבמות סה: סוף מס' ד"א]

בראשית כח

שם כה

סנהדרין קז:

בראשית כד

שם מח

מ"ב יג

[סוטה מז. סנהדרין קז:] מ"ב יג

מגילה טז:

[נ"ל דתניא]

[לקמן צג.]

עין משפט נר מצוה

יא א ב מיי' פכ"א מהל' איסורי ביאה הלכה ה סמג לאוין קכו טוש"ע אה"ע סי' כא סעיף ו וכפי' כתוס':

יא ג מיי' פ"ט מהלכות שכירות הל' ב סמג עשין פט טוש"ע ח"מ סי' שלא סעיף ג:

[עי' אדר"נ פרק ל"ד]

יב ד מיי' פי"ב שם הל' א סמג עשין צ טוש"ע ח"מ סי' שלז סעיף ג:

הגהות הגר"א

[א] רש"י ד"ה משמנין ביניהן לא בפחות כו'. נ"ב ורמב"ם מפרש שמחשבין היתר שבשכירות והפחות ונותן החצי וכן פי' נב"ב ק"ו ע"א:

גליון הש"ס

גמ' עד יעקב לא הוה חולשא. עיין ב"ב דף ט"ז ע"ב תוס' ד"ה בכל. ועיין רש"י בחומש בראשית (כ"א) בפסוק ואת הילד וישלחה ובחזקוני שם:

נושא

דברים הנלמדים מ[illegible] האורחים על אודות שרה

נושאים

1. הופעת סימני נערות (צעירות) בשרה

2. גדול השלום - שבגללו מותר לשנות בדיבור

3. שרה מניקה בנים של רבים אחרים

נושא/מבנה

תופעות גופניות שהתחילו עם:

1. אברהם

2. יעקב

3. אלישע

נושא/מבנה

אלו (פועלים) אוכלין/שאין אוכלין מן התורה

בשעה שאין גמר מלאכה, ובתלוש מן הקרקע מאחר שנגמרה מלאכתו, ובדבר שאין גידולו מן הארץ: **גמ'** מנא הני מילי דכתיב °כי תבא בכרם רעך ואכלת אשכחן כרם, כל מילי מנא לן? גמרינן מכרם: מה כרם מיוחד דבר שגידולי קרקע ובשעת גמר מלאכה פועל אוכל בו אף כל דבר שגידולי קרקע בשעת גמר מלאכה פועל אוכל בו. מה לכרם שכן חייב בעוללות גמרינן מקמה קמה גופה מנא לן דכתיב °כי תבא בקמת רעך וקטפת מלילות בידך מה לקמה שכן חייבת בחלה, ומאי דהאי קמה: קמה דמתחייבת בחלה היא דלמא כל קמה קאמר רחמנא? אתיא "קמה" "קמה" כתיב הכא "כי תבא בקמת רעך" וכתיב התם °מהחל חרמש בקמה" מה התם קמה דמיחייבא בחלה אף הכא נמי קמה דמיחייבא בחלה, איכא למיפרך מה לקמה שכן חייבת בחלה כרם יוכיח, מה לכרם שכן חייב בעוללות, קמה תוכיח, *וחזר הדין לא ראי זה כראי זה הצד השוה שבהן שכן דבר שגידולי קרקע ובשעת גמר מלאכה פועל אוכל בו אף כל דבר שגידולי קרקע בשעת גמר מלאכה פועל אוכל בו מה להצד השוה שבהן שכן יש בהן צד מזבח ואתא נמי זית דאית ביה צד מזבח וזית במה הצד אתי, הוא גופיה כרם איקרי דכתיב °ויבער מגדיש ועד קמה ועד כרם זית? *אמר רב פפא כרם זית איקרי, כרם סתמא לא איקרי מכל מקום קשיא. אלא אמר שמואל אמר קרא "וחרמש" לרבות כל בעלי חרמש והאי "חרמש" מיבעי ליה בשעת חרמש אכול, שלא בשעת חרמש לא תיכול? ההוא °ואל כליך לא תתן נפקא. תינח דבר חרמש, דלאו בר חרמש מנא לן? אלא אמר ר' יצחק אמר קרא "קמה" לרבות כל בעלי קמה, והא אמרת קמה-קמה דמיחייבא בחלה? הני מילי מקמי דניתי "חרמש", השתא דאתי "חרמש" איתרבי ליה כל דבר חרמש ואף על גב דלא מיחייב בחלה, "קמה" למה לי? לרבות כל בעלי קמה, והשתא דנפקא לן מחרמש ומקמה "כי תבא בכרם רעך" למה לי? אמר רבא להלכותיו כדתניא "כי תבא" נאמר כאן ביאה ונאמר להלן °לא תבא עליו השמש מה להלן בפועל הכתוב מדבר אף כאן בפועל הכתוב מדבר, "בכרם רעך" ולא בכרם כותי הניחא למ"ד *גזל כותי אסור היינו דאיצטריך קרא למישרי פועל אלא למ"ד גזל כותי מותר השתא גזילה מותר פועל מיבעיא? מוקים לה "בכרם רעך" ולא של הקדש "ואכלת" ולא מוצץ "ענבים" ולא ענבים ודבר אחר "כנפשך" כנפש של בעל הבית כך נפשו של פועל מה נפשו של בעל הבית אוכל ופטור אף נפשו של פועל אוכל ופטור "שבעך" ולא אכילה גסה "ואל כליך לא תתן" בשעה שאתה נותן לכליו של בעל הבית אתה אוכל ובשעה שאי אתה נותן לכליו של בעה"ב אי אתה אוכל *אמר רבי ינאי אין הטבל מתחייב במעשר עד

תורה אור

דברים כג כה

שם כג כו

שם טז ט

שופטים טו ה

דברים כג כה

שם כד טו

בשעה שאינו גמר מלאכה. כגון המנכש בבצלים: **מאחר שנגמרה מלאכתן.** כגון נתפרסו עגוליו דמתניתין*: **ובדבר שאין גידולו מן הארץ.** כגון החולב בהמותיו והמגבן: **גמ' מנא הני מילי.** דפועל אוכל במחובר: **כי תבא ואכלת ענבים.** לקמן דריש ליה בפועל וסיפיה דקרא "ואל כליך לא תתן" משמע אלא לכליו של בעל הבית תתן אלמא בשעת גמר מלאכה איבורן קאי: **כי תבא בקמת רעך.** וגו' וחרמש לא תניף אלמא בשעת חרמש קאי: **אתיא קמה קמה.** והמקשה אומר גזירה שוה זו כדי להקשות ולומר אימא דלא איפשטי קרא אלא בחייבת בחלה כגון קמת מין דגן אבל בקמת קטנית לא: **מהחל חרמש בקמה.** הוא עומר הקרב בפסח שהוא בא מן השעורין שחייבין בחלה: **צד מזבח.** יין לנסכים וסולת למנחות: **ואתי נמי זית.** בהאי דינא דאית בה צד מזבח והוא שמן למנחות אבל שאר מיני אילנות וזרעים לא: **וזית במה הצד אתי.** בתמיה וכי מדרשא בעי למילפיה הא בכלל כרם הוא: **בשעת חרמש.** שהוא גמר מלאכה: **מאל כליך.** כדמפרש לה לעיל ולקמן קדריש לה הכי: **הינח דבר חרמש הוא.** כגון קטנית: **דלאו בר חרמש.** כגון המוסק בזיתים והגודר בתמרים: **בעלי קמה.** העומדים בקומה בארץ והכל בכלל: **והא אמרת קמה דמיחייבא בחלה הוא.** כלומר והא ככר אותבינא דאיכא למילף בג"ש דבקמה בת חלה קאי: **הני מילי.** דאיכא למיפרך ההיא פרכא: **מקמי דדרשינן חרמש.** לרבות קטנית: **השתא** דדרשינן חרמש ליתא לג"ש, ואיתרבי קמה לרבות כל בעלי קמה: **כרם רעך.** ואל כליך לא תתן אבל כרם כותי תתן: **הניחא וכו'.** פלוגתא בהגוזל ומאכיל*(ב"ק דף קיג.): **ולא של הקדש.** אסור לאכול: **ולא מוצץ.** היין וזורק החרצנים: **ולא ענבים ודבר אחר.** לטבול ענבים במלח למתקן שיאכל הרבה: **כנפשך.** כאילו הן שלך: **מה נפשך אוכל ופטור מן המעשר.** דהא לא נגמרה מלאכתו למעשר דתנן (מעשרות פ"א מ"ז) יין משירד לבור: **אף פועל אוכל ופטור.** ולא אמרינן הואיל דבאגריה אכיל על כרחו של בעל הבית הוה ליה כמקח, ומקח קובעת למעשר אף דבר שלא נגמרה מלאכתו כיון דזוכיה אחשביה: **אין הטבל מתחייב.** אפילו מירחו בכרי בשדה:

אימא דבר חרמש אכול דלאו בר חרמש. כגון אילנות לא תיכול ואם תאמר ואמאי לא נילף מחרמש והא ליכא שום פירכא וי"ל דלהכי לא ילפינן מחרמש משום דהוו שני כתובים הבאים כאחד דאמאי איצטריך קרא למכתב כי תבא בכרם רעך ליליף מחרמש אלא ודאי שני כתובים הבאים כאחד נינהו ואין מלמדין וכי דריש מקמה כל בעלי קמה על כרחך איצטריך כרם להלכותיו כדקאמרינן בסמוך:

אמר רבא להלכותיו דתניא כו'. תימה דמכל מקום למה נכתב כרם דהוה ליה למכתב כי תבא בשל רעך דהא קמה קמה דכתיב ב' פעמים דרשינן תרוייהו חד לרבות כל בעלי קמה וחד לאדם בתלוש *והיינו משום דלא הוה ליה למכתב בקמת רעך אלא בשל רעך ושמא איצטריך ליה לשום דרשא:

אלא למ"ד גזל כותי מותר כו'. פי' בקונטרס דפלוגתייהו בהגוזל ומאכיל (ב"ק דף קיג.) וקשיא דהתם אפילו מאן דשרי לא שרי אלא הפקעת הלואתו אבל גזילה ממש מודו כולי עלמא דאסור אלא אור"י דפלוגתייהו לקמן בהמקבל (דף קיא: ושם) דאיכא דשרי גזילתו ממש וא"ת למאן דאמר גזל כותי מותר מאי עביד ליה לקרא דוחשב עם קונהו דדרשינן בהגוזל בתרא (ב"ק דף קיג:) ידקדק עם קונהו שלא יגלום עליו ולא יבא עליו בעקיפין ודרש מהתם דגזל הכותי אסור וליכא למימר דס"ל דקרא איירי כשידם תקיפה על עצמם דאם כן היכי קאמר קרא ויצא ביובל איך יצא ביובל והלא הכותי לא יניחנו לצאת ויש לומר דהיכא דאיכא חילול השם מודה דאסור שהכותי בטח עליו ונותן לו כל שכרו והוה חילול השם אם היה יוצא בחזקה קודם היובל:

רעך ולא של הקדש. דס"ד כי היכי דשרי רחמנא איסור גזל שאוכל משל חבירו הכי נמי הוה אמינא דשרי בשל הקדש תימה דתניא בפ' ולד חטאת (מעילה דף יג.) הפועלים לא יאכלו גרוגרות הקדש וכן פרה לא תאכל כרשיני הקדש ומפיק לה בגמרא מדכתיב לא תחסום שור בדישו דישו שלך ולא דישו של הקדש ואף אפועלים יליף ליה דה"נ לענין גמר מלאכה דמעשר לא גמרינן בפועל אלא מדיש וא"כ רעך למה לי למעוטי הקדש ועוד למאי אצטריך רעך ג' פעמים חד בכרם ושנים בקמה דחד למעוטי הקדש וחד דריש ליה לקמן (דף פח:) לשור במחובר ושלישי למאי אתא ולמאן דדריש לשור במחובר מקרא אחרינא גם השני אייתא ושמא לשום דרשא אצטריך ליה:

שבעך ולא אכילה גסה. אי לאו דכתיב שבעך הוה ממעטינן מואכלת אכילה גסה *דאכילה גסה לא שמה אכילה ולא הוה דרשינן ואכלת ולא מוצץ דשתיה *בכלל אכילה אבל השתא דכתיב שבעך ולא אכילה גסה אייתר ואכלת למדרש מיניה ולא מוצץ:

עין משפט
נר מצוה

יג א מיי' פי"ב מהלכות שכירות הל' א סמג עשין לא טוש"ע ח"מ סי' של"ז סעיף א:

יד ב מיי' פ"א מהלכות גניבה הל' א ופ"א מהל' גזילה ואבידה הל' ב סמג עשין עא עג טוש"ע ח"מ סי' שמח סעיף ב וסי' שנט סעיף א:

טו ג מיי' פ"ח מהלכות מעילה הל' א ופי"ב מהלכות שכירות הל' ו:

טז ד מיי' פי"ב מהלכות שכירות הלכה י סמג עשין לא טוש"ע ח"מ סי' של"ז סעיף יג:

יז ה מיי' שם ועיין בהשגות ובמ"מ טוש"ע שם סעיף יב:

[לקמן פח:]

יח ו מיי' פ"ג מהלכות מעשר הל' א טוש"ע י"ד סי' של"א סעיף פב:

יט ז מיי' שם פ"ה הל' ט טוש"ע שם סעי' ק:

כ ח מיי' פי"ב מהלכות שכירות הל' יא סמג עשין לא טוש"ע ח"מ סי' של"ז סעיף יד:

כא ט מיי' שם הל' ב טוש"ע שם סעיף יח:

[יומא פ:]

מסורת
הש"ס

[לקמן זג.]

[קדושין ה:
כא. וש"נ]

ברכות לה.

[עי' תוס'
בכורות יג:
ד"ה כמ"ד]

[ב"ק קיג.
בכורות יג:]

ברכות לה:
גיטין פא.

[יומא עו.]

נושא/מבנה
◇ מקורות דפועל אוכל במחובר וקרקע (בשעת גמר מלאכתו - קציר, בציר)
△ נסיונות למצא מקור להנ"ל בכל מילי
(גופא) (כרם)
כיבות תחת גישה ①
הערה: מומלץ ללמוד את הגמ' פעם א' בדילוג על הקטעים שבסוגריים עד ③ כדי לראות ולהבין את המהלך הכללי ורק אח"כ לחזור וללמוד אותם על הסדר

דברים כג:כה
כי תבא בכרם רעך ואכלת ענבים כנפשך שבעך ואל כליך לא תתן
כו כי תבא בקמת רעך וקטפת מלילות בידך וחרמש לא תניף על קמת רעך.

דברים טז:ט
שבעה שבועות תספר לך מהחל חרמש בקמה תחל לספור שבעה שבועות

* סוגריים אלו הרי הם לשון מקור להבנת הגמ'

* סוגריים אלו כמו של למעלה

דברים כד:יד
לא תעשק שכיר עני ואביון מאחיך או מגרך אשר בארצך בשעריך.
טו ביומו תתן שכרו ולא תבוא עליו השמש כי עני הוא ואליו הוא נשא את נפשו ולא יקרא עליך אל ה' והיה בך חטא

נושא
בריתא ע"פ הפסוק "כי תבא בכרם רעך..." שממנו לומדים פרטי הלכות של אכילת פועלים

נושא
מח' ר' ינאי ור' יוחנן מתי טבל מתחייב במעשר:
1) פני הבית דוקא
2) אפילו חצר קובעת